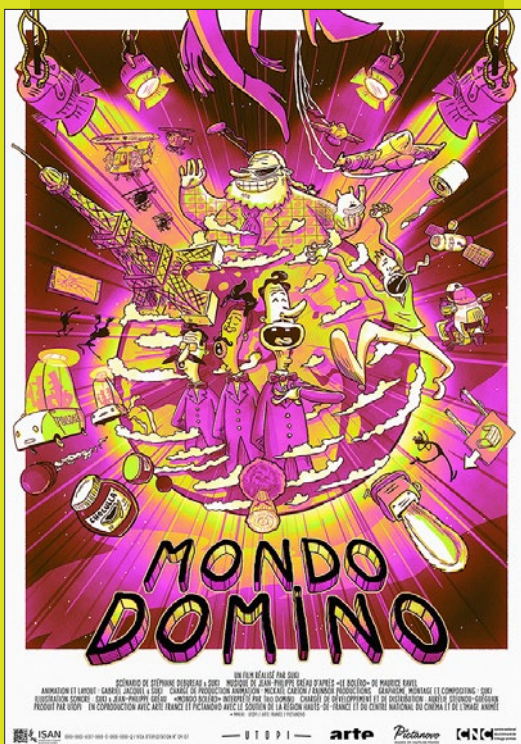

MONDO DOMINO

GIMNAZIU

Film

Mondo Domino, 2021, regizat de Suki, Franța, 6 min.

Competențe consiliere și orientare

Emoții de bază/emoții diverse (clasa a V-a).

Identificarea elementelor comunicării eficiente în medii reale și virtuale (clasa a VI-a).

Comportamente responsabile. Agresivitate, violență, bullying: cauze, forme, soluții. Internetul, rețelele sociale și viața zilnică. Atitudini față de resurse și reciclare (clasa a VII-a).

Luarea deciziilor sigure și sănătoase pentru prevenirea situațiilor cu potențial de risc sau de criză, Negocierea conflictelor prin diferite tehnici de comunicare (clasa a VIII-a)

Cinematografie - conținuturi

Puterea animației, importanța coloanei sonore

Nivel

Clasa a V-a - VIII-a

CUPRINS

■ Despre film

- Sinopsis
- Despre regizor

■ Elemente de contextualizare

- Puterea animației
- Dominoul autodistrugerii

■ (re)vizionarea filmului

- Dominoul declanșator
- Eticheta eco-responsabilă
- Puterea presei
- Haosul creează haos
- Sfârșitul dominoului

■ Post-vizionare, alte posibile subiecte

- Importanța coloanei sonore

■ Sugestii de întrebări și activități în clasă

■ Filmografie

MONDO DOMINO

În zgomotul asurzitor de drijbe, tăietori de lemne fredonează fericiți în timp ce taie copaci ce vor fi folosiți ca decor pentru o prezentare de modă.

Mondo Domino este o animație* contemporană, o satiră, o comedie muzicală burlescă ce ne aruncă într-un vârtej delirant de reacții în lanț, pe cât de haotice, pe atât de grotești.

***Animație** - tehnica fotografierii desenelor succesive pentru a crea iluzia mișcării

DESPRE REGIZOR:

Suki (Grégory Sukiennik, 1977, Versailles) este un regizor și grafician francez care a produs 98 de scurtmetraje de animație încă din anii '90, combinând dăruirea pentru cinematografie cu talentul lui artistic.

Scurtmetrajul *Mondo Domino* a câștigat mai multe premii la festivalurile internaționale de film, printre care Premiul Cel Mare și Premiul Juriului la Brukivka Film Festival, din Ucraina, și Cel mai bun scurtmetraj de animație la Fantasia Film Festival, Canada, 2021.

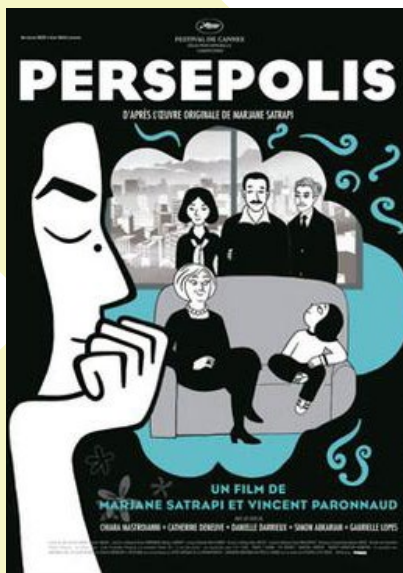
ELEMENTE DE CONTEXTUALIZARE

PUTEREA ANIMAȚIEI

PERSEPOLIS

Unele subiecte dificile sunt mai ușor de abordat folosindu-ne de animație. Informația este mai ușor asimilată dacă spectatorul vede pe ecran personaje animate decât dacă vede personaje reale care trec printr-un eveniment devastator. De asemenea, animația oferă și o modalitate de exprimare care nu cunoaște limite. Orice apare în imaginație poate fi transpus prin desen.

Persepolis (r. Marjane Satrapi, 2007, Iran), lungmetrajul de animație ce pleacă de la banda desenată cu același nume, relatează Revoluția Iraniană de la 1978 prin ochii unei fete care se confruntă la rândul

Persepolis, 2007, Majane Satrapi, 2.4.7 Films Production

ei cu problemele societății iraniene. Filmul a primit numeroase nominalizări și premii internaționale. Mai mult, a devenit vocea a milioane de iranieni care au fost supuși persecuțiilor în acea perioadă.

Satrapi a afirmat că animația este forma de adaptare care a funcționat cel mai bine în cazul ei: „Cu personaje reale, s-ar fi transformat într-o poveste a unor oameni care trăiesc într-un ținut îndepărtat, care nu arată ca noi. În cel mai bun caz, ar fi fost o poveste exotică și, în cel mai rău caz, o poveste din lumea a treia”¹.

Wall-E

„Cum ar fi dacă toți oamenii au trebuit să plece de pe Pământ și cineva a uitat să oprească ultimul robot?”, spunea Andrew Stanton, regizorul animației *Wall-E*, produsă de Pixar Animation Studios, când povestea despre ideea de la care a plecat filmul. „Am început să mă gândesc la el, cum își face zilnic treaba, strângând gunoiul rămas pe pământ. Și mi-a încolțit în cap întrebarea: dacă cel mai uman lucru rămas în univers este o mașină?”²

Wall-E imaginează o lume în care toată viața animală și vegetală a murit, iar unii oameni norocoși au părăsit planeta într-o navă uriașă. Ultimul rămas pe Terra este un mic robot însărcinat cu curățarea deșeurilor lăsate în urmă de oameni. Filmul a fost văzut ca cea mai sumbră animație produsă de Pixar, pentru că arată o realitate în care consumerismul exacerbă și împrăștierea deșeurilor pot duce la dispariția vieții pe Pământ.³

Poster *Wall-E*, 2008, r. Andrew Stanton, Pixar Animation Studios

1. *Persepolis in Motion*, Janet Hetherington, 2007, Animation World Network <https://www.awn.com/animationworld/persepolis-motion>

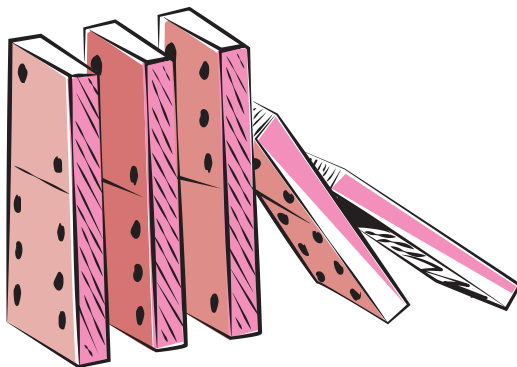
2. Mapa de prezentare a filmului *Wall-E*, Pixar Studios: <https://web.archive.org/web/2010071103245/http://adisney.go.com/disneyvideos/animatedfilms/wall-e/media/downloads/WALLEProductionNotes.pdf>

3. *WALL-E' Was One Of Pixar's Biggest Gambles - And It Paid Off*, Josh Spiegel, 2020: <https://www.slashfilm.com/574541/wall-e-revisited/>

DOMINOUL AUTODISTRUGERII

Scenariul scurtmetrajului *Mondo Domino* s-a născut din multe povești puse cap la cap. Suki, împreună cu co-scenaristul și prietenul Stéphane Debureau, se uitau la știri, notau subiecte, apoi își dădeau mesaje unul altuia, discutând și reacționând la ceea ce văzuseră. Știrile, adunate și interpretate, au stat la baza scenariului. „A fost un soi de catharsis pentru noi. Nu zic că deținem adevărul, am povestit doar viziunea noastră despre lume”, povestește regizorul.⁴

Efectul domino reprezintă o reacție în lanț generată de un eveniment care declanșează, la rândul lui, o altă serie de evenimente. Termenul de *domino* este folosit și pentru a explica natura inevitabilă a unor acțiuni.

ACTIVITATE PRACTICĂ:

Elevii vor fi invitați să se gândească la situații personale sau pe care le-au observat pur și simplu în jurul lor în care un incident aparent mic a dus la o problemă mult mai mare în viitor.

(RE)VIZIONAREA FILMULUI

DOMINOUL DECLANȘATOR

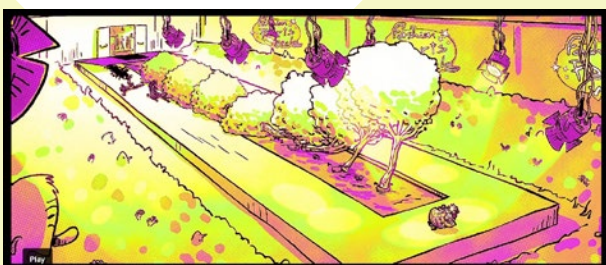
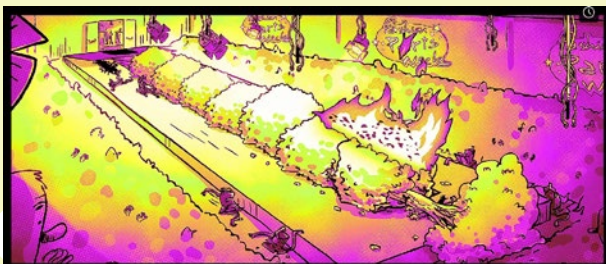
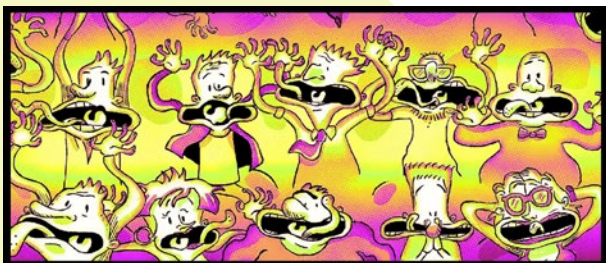
Care sunt șansele ca tăierea unui copac să aducă după sine sfârșitul lumii?

Mondo Domino se deschide cu imaginea unei păsări care ciripește în ritm de *Bolero*. O drujbă rupe armonia, iar muzica este continuată de tăietorii de lemne. Copacii cad unul după celălalt, dar sunetele căderii sunt acoperite de cântecul bărbaților și de motoarele camioanelor care pleacă să-i transporte. Primul copac tăiat este prima piesă de domino care cade. Toată lumea o aude, nimeni însă nu înțelege magnitudinea efectului în lanț pe care îl va produce.

În viziunea lui Suki, de la tăierea unui copac până la distrugerea totală a Pământului este doar un pas.

4. Interviu video cu regizorul Suki, în cadrul Cinemondes, Festival International du Film Indépendant de Berck-sur-Mer, 2022: <https://www.youtube.com/watch?v=HzEGZaOPd8>

Asistăm la o prezentare de modă unde începând cu minutul 2:00, a doua piesă de domino cade și se instalează haosul. Unul dintre modelele de pe podium se împiedică și cade peste celelalte fete. Paravanul este dărâmat, iar copacii se prăbușesc unul peste altul. Crengile unui copac lovesc proiectoarele de lumină, care se desprind, cad, și, de la o scânteie, pornește incendiul. Publicul se sperie și iese panicat pe străzile din Paris.

ETICHETA ECO-RESPONSABILĂ

„Când ne-am gândit la efectul de domino, am vrut să descriem lumea asta nebună și toate efectele sale. Toate evenimentele din film pornesc de la o întâmplare reală” - Suki, realizatorul filmului

Traseul copacului devine clar: din pădure a ajuns direct pe podium la *Paris Fashion Week*. Secvența legată de spectacolul de modă este întâmplarea reală despre care vorbește realizatorul. În 2018, brand-ul de modă Chanel, a recreat pentru colecția toamnă-iarnă o pădure, folosindu-se de copaci adevărați. Reacția grupurilor de ecologiști a fost foarte dură: „Promovarea diversității pădurilor franceze? O invitație la întoarcerea în natură? Dorința de a arăta o etichetă eco-responsabilă? Oricare ar fi fost motivațiile, Chanel a eșuat. **Natura nu este despre copacii tăiați dintr-o pădure, transportați cu camionul pentru a crea peisaje care apoi sunt aruncate la gunoi.**” (Federația Grupurilor de Ecologiști, Franța)⁵

Sursa: Ian Langsdon/EPA

Chiar și așa, tăierea copacilor pentru decor nu este cel mai dăunător gest față de natură. Industria modei produce anual aproximativ 18 milioane de tone de deșeuri. Un consumator de rând își aruncă aproximativ 60% din garderobă, fără să recicleze corect materialele.⁶

5. Chanel's enchanted forest show angers environmentalists, The Guardian, 2018:

<https://www.theguardian.com/fashion/2018/mar/07/channels-enchanted-forest-show-angers-environmentalists>

6. Fashion Waste Is Rubbish, Elewisa Young, 2020: <https://www.fibre2fashion.com/industry-article/8736/fashion-waste-is-rubbish-yes-but-this-is-not-the-issue>

PUTEREA PRESEI

La bază, presa are rolul de a informa. Pentru a putea îndeplini corect acest rol, este necesar ca informația să fie una reală și obiectivă. Pentru asigurarea veridicității informației, este necesar ca un număr de surse să o confirme. Sursele trebuie să fie credibile și diferite. Informațiile generate de presă sunt bunuri de consum pentru public. Care public, odată obișnuit cu ele, va opta să le „deguste” din nou și din nou, pentru o mai bună și obiectivă înțelegere a lumii. În prezent, însă, informația poate fi dată spre „consum” de către oricine ține în mână un telefon mobil cu cameră și legătură la internet. Așadar, reporterii aleargă și ei să facă față acestui ritm, lăsând de multe ori informații neverificate să ajungă la public. Faptul că fiecare se bazează pe numărul de „consumatori” (cititori, ascultători, spectatori) creează o competiție, o cursă nu doar de viteză, ci și de nivel de senzație/șoc. Această competiție, prezentă în mass-media încă de la începuturile ei, atinge în ziua de astăzi cote incredibil de mari.

Presa din *Mondo Domino* este distructivă. Vestea incendiului de la prezentarea de modă este anunțată cu titluri ce aduc în ochii spectatorului niște presupuneri: *Terrorism? Virus?*

■ Imaginați-vă că sunteți în fața televizorului, într-un alt oraș, și vedeți acele imagini cu oameni panicați și citiți acele titluri. Ce faceți mai departe? Schimbați canalul în căutarea altor surse pentru același incident? Închideți televizorul și vă vedeți de viață? Rămâneți în fața programului de știri, așteptând să aflați ce s-a petrecut de fapt? Apoi imaginați-vă că sunteți în același oraș în care se petrece incidentul. Ce se schimbă?

■ Dacă ați fi lucrat în presă și ați fi fost trimiși să transmiteți de la fața locului despre acel incendiu, cum ați fi cules informații, cum le-ați fi formulat pentru public?

HAOSUL CREEAZĂ HAOS

În mijlocul haosului, mașina presei lovește pietoni. Unul dintre ei aterizează pe motocicletă a unui polițist, care ricoșează în vitrina supermarketului. Reclama luminoasă arată acum o reducere de 80% (min 02:35). Haosul de pe stradă se mută în magazin, asaltat de oameni cuprinși de o isterie a cumpărăturilor.

Starea de panică sau chiar isteria generalizată sunt reacții perfect normale în situații de criză neașteptată (epidemie, război, atac terorist etc.), dar adesea generează mai multe probleme decât rezolvă. Într-o situație de criză este important să ne păstrăm calmul și să comunicăm constant și sănătos cu persoanele din jurul nostru și să verificăm foarte bine sursele de informare, astfel încât să nu luăm decizii pripite.

Mondo Domino a fost scris în 2017, înainte de pandemie. Realizatorul Suki a inserat în film imaginile cu hârtie igienică fără să știe că ele vor ajunge subiect real în 2020. La începutul pandemiei, s-a observat că frica de necunoscut i-a făcut pe oameni să cumpere mai mult. Vânzarea de hârtie igienică și de alte produse considerate esențiale a crescut cu 40% în timpul stării de urgență.⁷

Ați trecut vreodată printr-un moment de panică în grup? Cu ce ocazie? Cum s-a ajuns la asta și ce ați făcut pentru a ieși din acea stare?

SFÂRȘITUL DOMINOULUI

Mondo Domino ne arată cel mai tragic final – absurditatea acțiunilor umane ajunge să distrugă Pământul, inclusiv pe cei doi astronauți de pe Stația Spațială. Putem să concluzionăm că omenirea a dispărut în totalitate. Copacul are ultimul cuvânt, el este începutul și sfârșitul dominoului.

Regizorul numește filmul „o docu-ficțiune despre omenirea pe cale de auto-dispariție”. Întrebat care este mesajul pe care vrea să-l transmită cu filmul lui, acesta răspunde simplu: „Să reflectăm, să reflectăm, să ne luăm timpul pentru a reflecta”.⁸

***Docu-ficțiune** - o combinație cinematografică între documentar și ficțiune

7. How the Coronavirus Created a Toilet Paper Shortage, Andrew Moore, 2020, NC State University

<https://cnr.ncsu.edu/news/2020/05/coronavirus-toilet-paper-shortage/>

8. Scarpe Cine with Suki, director, Scarpe Cine, Franța, 2021: <https://radioscarpesensee.com/scarpe-cine-avec-suki-realisateur>

POST-VIZIONARE, ALTE POSIBILE SUBIECTE

IMPORTANȚA COLOANEI SONORE

BOLÉRO DOMINO

„Când lucram la poveste, m-am gândit imediat la Boléro, deoarece reprezintă un ciclu. În varianta originală a Boléro, sunt din ce în ce mai multe instrumente în muzică, la fel ca în film, unde sunt din ce în ce mai multe personaje și detalii. Am vrut o variantă diferită, am lucrat cu un compozitor, ne-am gândit la acapella și a devenit un musical, pentru că toate personajele cântă. Este la fel ca în viață, viața este compusă din foarte multe detalii. Am vrut să arăt modul nebun în care lumea se luptă, și muzica a contribuit la asta” - Suki, realizatorul filmului.

Boléro, de Maurice Ravel (1875-1937, Franța), este o compoziție muzicală interpretată de o orchestră formată din 41 de instrumente. Inițial concepută pentru un spectacol de balet, a fost pusă în scenă în 1928 pentru balerina rusă Ida Rubinstein.⁹

Primul film în care s-a auzit celebra creație muzicală a fost *Bolero*, regizat de Wesley Ruggles în 1934. Filmul spune povestea unui miner care vrea să devină dansator, prima lui coregrafie fiind pe muzica lui Ravel.¹⁰

Boléro, r. Wesley Ruggles, 1934, Paramount Studios

- Cât de importantă a fost muzica pentru desfășurarea acțiunii?
- Ce altă melodie credeți că s-ar potrivi?

SUBIECTE DE DISCUȚIE ȘI ACTIVITĂȚI PROPUSE

- Care sunt concluziile pe care le trageți dacă reflectați la Mondo Domino?
- Cât de mult a schimbat cursul evenimentelor eroarea umană?
- Imaginați-vă că filmul se oprește la minutul 3:40. Regândiți continuarea în vederea unui final fericit. Ce ar trebui să se întâmple pentru a opri efectul de domino?
- Ce alte detalii ați mai observat în animație? Câte din evenimentele din animație se întâmplă și în realitate?

FILMOGRAFIE

■ *Wall-E*, 2008, regia Andrew Stanton, SUA, 98 min.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt0910970>

■ *Persepolis*, 2007, regia Vincent Paronnaud, Marjane Satrapi, Franța, SUA, 96 min.

Despre film: <https://www.imdb.com/title/tt0808417>

9. Boléro, Betsy Schwarm, 2013, Encyclopedia Britannica: <https://www.britannica.com/topic/Bolero-by-Ravel>

10. Ravel's Bolero: from stage to screen, Paola Dicelli, 2018, Opera National de Paris <https://www.operadeparis.fr/en/magazine/ravels-bolero-from-stage-to-screen>

PROGRAM CO-FINANȚAT DE:

Groupama

unatc

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”

PRIMĂRIA ȘI
CONSILIUL LOCAL
CLUJ-NAPOCA

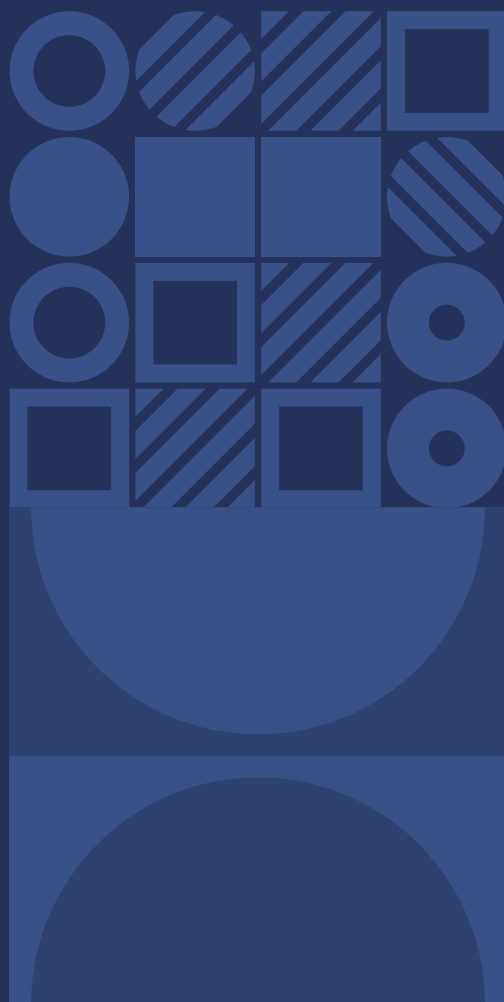

CONSILIUL
JUDEȚEAN
CLUJ

VISIT CLUJ
The Heart of Transylvania

●●□ Ora de cinema

Program de educație cinematografică
și educație prin film

2025

oradecinema.tiff.ro